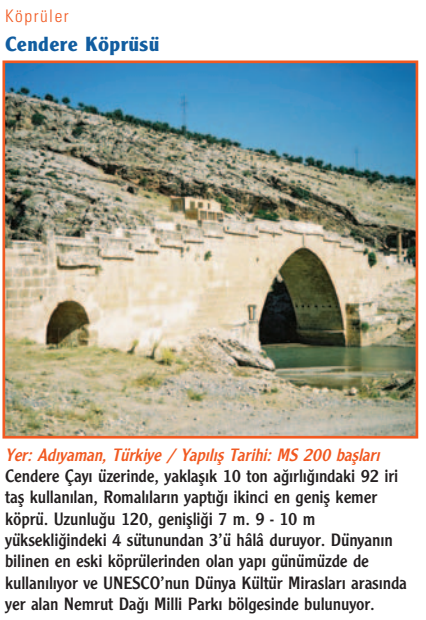

Yer: Adıyaman, Türkiye / Yapılış Tarihi: MS 200 başları
Cendere Çayı üzerinde, yaklaşık 10 ton ağırlığındaki 92 iri taş kullanılan, Romalıların yaptığı ikinci en geniş kemer köprü. Uzunluğu 120, genişliği 7 m. 9 - 10 m yüksekliğindeki 4 sütunundan 3'ü hâlâ duruyor. Dünyanın bilinen en eski köprülerinden olan yapı günümüzde de kullanılıyor ve UNESCO'nun Dünya Kültür Mirasları arasında yer alan Nemrut Dağı Milli Parkı bölgesinde bulunuyor.

Yer: Edirne, Türkiye / Yapılış Tarihi: 1427 - 1443
Ergene Nehri üzerine II. Murad'ın Mimar Muslihiddin'e yaptırdığı köprü, 1392 m uzunluğu ve 174 kemerliyle dünyanın en uzun taş köprülerinden. Osmanlı ordusunun Avrupa'ya geçiş için yapılan köprü, günümüzde beton malzeme kullanılarak yenilenmiş ve genişletilmiş. Artık yıpranmaya başlayan köprü, bölgeye yeni bir köprü yapılabilirse, tarihi gezi alanı olarak hizmete sunulacak.

Yer: Diyarbakır, Türkiye / Yapılış Tarihi: 1146 - 1147
Batman Çayı üzerinde renkli taşlarla yapılmış, zamanının en geniş tek kemerli köprüsü. Çayın iki yakasını düz değil, kırık bir çizgi biçiminde birleştiriyor. Orta bölüm, birbirine paralel olan doğu ve batı bölümünü, yaklaşık 45 derecelik bir açıyla bağlıyor. Büyük kemerin her iki yanında, köprü nöbetçileri ve yolcuların kullandığı penceleri birer oda var. Uzunluğu 150, genişliği 7, yüksekliği 19 m.

Yer: Edirne, Türkiye / Yapılış Tarihi: 1842 - 1847
Karaağaç yolunda, Meriç Nehri üzerindeki köprü 263 m uzunluğunda, 7 m genişliğinde. Mimarın bilinmeyen köprüünün, içlerinde su boşaltma gözleri olan 13 ayağı ve 12 sivri kemeri var. Kesme taştan yapıma köprüünün üzerinde, çeşitli kabartmalarla süslenmiş mermerden bir seyir köşkü ve köşkün karşısında da yine mermerden bir balkon var.

Yer: St. Petersburg, Rusya / Yapılış Tarihi: 1825 - 1826
Kentte bulunan, pek çoğu parmaklıklar, heykeller ve lambalarla süslenmiş 500'den fazla köprüünün en ünlülerinden. Köprüünün her iki başında, ikiye tane kanatlı aslan heykeli var. Asma köprüünün kabloları bu aslanların ağızından çıkıyor. 1,85 m genişliğindeki köprüyü yalnızca yayalar kullanıyor. Griboyedov Kanalı'nın üzerinde yer alan köprü, 19. yüzyılın en güzel mimari ve sanatsal özelliklerini birleştiriyor.

Yer: Mostar, Bosna / Yapılış Tarihi: 1566
Mimar Sinan'ın çırağı Mimar Hayrettin tarafından 456 kalıp taş kullanılarak yapılan köprüünün uzunluğu 30, yüksekliği 20 m. UNESCO, Neretva nehrinin üzerinden geçen köprü ve çevresini Dünya Mirasları listesine almış. 1993 yılında iç savaş sırasında tümüyle yıkılan köprüünün taşları nehir yatağından bulunup çıkartılarak, bir Türk firmasıncı ilk modeline göre yeniden yapılmış ve 2004'te kullanıma açılmış.

Yer: Nîmes, Fransa / Yapılış Tarihi: MÖ 15. - 14. yy
Nîmes kentine su getiren yaklaşık 50 km uzunluğundaki su kemerinin, Gard Nehri'ni aşabilmesi için yapılmış. Eski Roma stilineki taş köprüünün uzunluğu 275, yüksekliği 49 m. İlk katında taşıt yolu, üçüncü katın üzerindeyse, 1,8 m yükseklik ve 1,2 m genişliği olan eğimli bir su kanalı yer alıyor. Her üç kat da süslü taşlardan, harç kullanılmadan yapılmış. Yapı, yaklaşık 2000 yıldır ayakta duruyor.

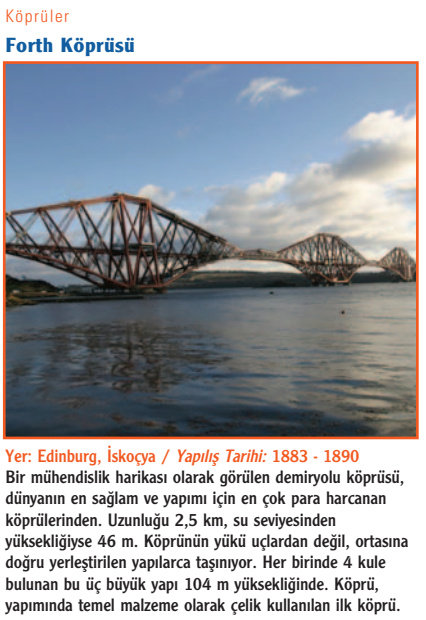
Yer: Londra, İngiltere / Yapılış Tarihi: 1886 - 1894
Londra'nın simgelerinden olan asma köprüünün yapımında taş ve çelik kullanılmış. Thames Nehri'nin üzerindeki köprüünün iki gotik kulesi arasında kalan kısmı, günümüzde çok sık olmasa da nehrin kullanan gemilerin geçiş için açılıp kapanabiliyor. Yaya ve araç trafiğine açık olan köprü yaklaşık 267 m uzunluğunda.

Yer: Shropshire, İngiltere / Yapılış Tarihi: 1777 - 1779
Yaklaşık 30 metre uzunluğundaki kemer köprü Severn Nehri üzerinde. Dünyada yapılmış demir kullanılan ilk köprü, Sanayi Devrimi'nin simgesi olarak kabul ediliyor. Teknoloji ve mimarlık alanlarındaki gelişmelere büyük etkisi olmuş köprü, adını verdiği kasabayla birlikte UNESCO'nun Dünya Mirasları listesinde yer alır. Köprü, günümüzde yalnızca yayaların kullanımına açık.

Yer: Bristol, İngiltere / Yapılış Tarihi: 1836 - 1864
Bristol'un simgesi olan köprü, Avon Geçidi'nin sarp kayaklıkları üzerine yapılmış. Köprüünün kuleleri arasındaki mesafe 214, kulelerin yüksekliği 26, su seviyesinden yüksekliğiyse 75 m. 2002'de, kırmızı kumtaşından yapılmış ayaklarından birinin içinde, yükseklikleri 11 m olan 12 kemerli oda keşfedilmiş. Köprü, günlük 11 - 12 bin motorlu araç geçişiyle 21. yy trafiğine hâlâ hizmet veriyor.

Yer: Edinburg, İskoçya / Yapılış Tarihi: 1883 - 1890
Bir mühendislik harikası olarak görülen demiryolu köprüsü, dünyanın en sağlam ve yapımı için en çok para harcanan köprülerinden. Uzunluğu 2,5 km, su seviyesinden yüksekliğiyse 46 m. Köprüünün yükü uçlardan değil, ortasına doğru yerleştirilen yapılarca taşıyor. Her birinde 4 kule bulunan bu üç büyük yapı 104 m yüksekliğinde. Köprü, yapımında temel malzeme olarak çelik kullanılan ilk köprü.

Yer: Kobe - Awaji, Japonya / Yapılış Tarihi: 1988 - 1998
Awaji Adası'nı Kobe kentine bağlayan asma köprü, dünyanın en uzun ve en yüksek köprülerinden. İki kulesi arasındaki uzaklık 1991 m. Bu, asma köprüler için bir dünya rekoru. Toplam uzunluğu 3911, kulelerinin uzunluğu 283 m. Kablolarının toplam uzunluğuysa 300.000 km. Köprü, saatte 300 km esen rüzgârlara ve Richter ölçeğine göre 8,5 büyüklüğündeki depremlere dayanabilecek güçte.

Yer: Millau, Fransa / Yapılış Tarihi: 2001 - 2004
River Tarn vadisini aşan gergi askılı köprü, direklerinin ucuna kadar ölçüldüğünde dünyanın en yüksek taşıt köprüsü. Yukarı doğru incelen, uzunlukları 77 - 246 m arasında değişen 7 ayağının her biri, 97 metrelik direkleri destekliyor. Köprü, yol seviyesine kadarki yüksekliği olan 270 metreyle de dünyanın en yüksek ikinci taşıt köprüsü. Uzunluğu 2,46 km, yolun kalınlığı 4,20 m, genişliğiyse 32,05 m.

Yer: Isfahan - İran / Yapılış Tarihi: 1650 civarı
Üst üste iki sıra kemerden oluşan köprü aynı zamanda nehrin akışını düzenleyen bir baraj. Ayakları arasındaki baraj kapakları kapatıldığında su seviyesi yükseliyor ve bir göl oluşturuluyor. Köprü boyunca, nehre doğru uzanan taş merdivenler yapılmış. Orta kısmında 2 büyük köşk var. Kemerlerin dış yüzeyi renkli kiremitlerle süslenmiş. II. Şah Abbas'ın yaptırdığı köprüünün 1873'de onarıldığı tahmin ediliyor.

Yer: Vancouver, Kanada / Yapılış Tarihi: 1956
Capilano Nehri üzerindeki basit asma köprü 137 m uzunluğunda ve 70 m yükseklikte. Capilano Parkı'ndaki köprü, başlangıçta kenevir iplerinden ve sedir ağacı tahtalarından yapılmış. 1903'te kablolardan yapıma bir köprüyle değiştirilmiş. 1914'te yeni kablolarla güçlendirilmiş ve son olarak 1956'da tümüyle yeniden yapılmış.

Yer: Inland Denizi, Japonya / Yapılış Tarihi: 1978 - 1988
Seto Inland Denizi'nde, 5 küçük ada dizisi boyunca Okayama ve Kagawa bölgelerini birbirine bağlayan bu köprü zinciri birbirine bağlı 11 köprüden oluşuyor. 13,1 km uzunluğundaki köprü dünyanın en uzun iki katlı köprü sistemi. Üst katında çift yönlü araç trafiği, alt katında da yine çift yönlü demiryolu işliyor. Köprü yapılmadan önce kullanılan feribotları 1 saat süren yol, köprü sayesinde 20 dakikada geçilebiliyor.

Yer: Floransa, İtalya / Yapılış Tarihi: 1345
Arno Nehri üzerindeki, tarihi boyunca tüccarlara ev sahipliği yapmış bu 3 kemerli ortaçağ taş köprüsünde, çoğunluğunu kuyumcuların oluşturduğu dükkanlar yer alıyor. 1565'te köprüünün üzerine ünlü "Vasari Koridoru" eklenmiş ve köprüünün itibarını artırmak için burada kasapların et satması yasaklanarak, yerleri altın tüccarlarına verilmiş. Köprü, II. Dünya Savaşı'nda, Floransa'da yıkılmayan tek köprü.

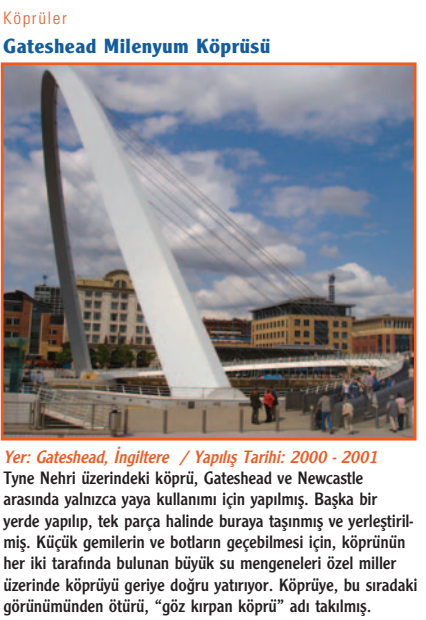
Yer: Sydney, Avustralya / Yapılış Tarihi: 1923 - 1932
48,8 m genişliğiyle dünyanın en geniş çelik kemer köprüsü. Ana kısmında 6 şerit karayolu, doğu tarafında 2 şerit karayolu ve 1 yaya yolu, batı tarafındaysa 2 demiryolu hattı ve 1 bisiklet yolu var. Her iki ucundaki beton ve granitten yapıma 4 kule, 89 m uzunluğunda. Klasik kemer köprülerden farklı olarak köprüünün kemeri yolun üzerine taşıyor ve kablolarla yola bağlanıyor.

Yer: Buenos Aires, Arjantin / Yapılış Tarihi: 1998 - 2001
Gergi askılı köprülerin modern bir çeşidi olan köprü yalnızca yayaların kullanımını için yapılmış. Bu tür köprülerin öncüsü Mimar Santiago Calatrava'nın tasarladığı köprü, ikisi sabit, biri hareketli olan üç bölümden oluşuyor. Tek direkli köprüünün yalnızca bir bölümü kablolarla bu direğe bağlı. Çünkü bu bölüm, su trafiğine geçit verebilmek için 90 derecelik bir açıyla yatay olarak açılabilir.

Yer: Venedik, İtalya / Yapılış Tarihi: 1591
Köprüler kenti olarak bilinen Venedik'in en ünlü köprülerinden olan Rialto, Büyük Kanal üzerinde yer alıyor. Daha önce bölgede bulunan tahta köprüler sandal gösterilerini seyreden kalabalığın ağırlığıyla yıkılınca, yerine eski köprülere çok benzeyen bu taş kemer köprü yapılmış. Üzeri kapalı olan, kemerlerle süslü köprüde, iki eğimli rampa ortada birleşiyor. Köprüünün üzerinde her iki tarafta dükkanlar sıralanmış.

Yer: Gateshead, İngiltere / Yapılış Tarihi: 2000 - 2001
Tyne Nehri üzerindeki köprü, Gateshead ve Newcastle arasında yalnızca yaya kullanımı için yapılmış. Başka bir yerde yapıp, tek parça halinde buraya taşınmış ve yerleştirilmiş. Küçük gemilerin ve botların geçebilmesi için, köprüünün her iki tarafında bulunan büyük su mengeneleri özel miller üzerinde köprüyü geriye doğru yatırıyor. Köprüye, bu sıradaki görünümünden ötürü, "göz kurban köprü" adı takılmış.

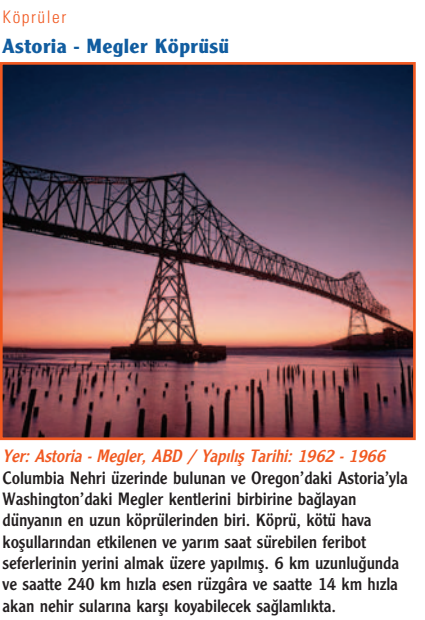
Yer: Budapeşte, Macaristan / Yapılış Tarihi: 1839 - 1849
Köprü, başkent Budapeşte'nin doğu ve batı kesimlerini (Buda ve Peşte'yi) birbirine bağlıyor. Kentin en ünlü köprüsü, aynı zamanda bu kentte Tuna Nehri üzerine yapılan ilk köprü. Köprüünün ayaklarında bulunan aslan heykelleri köprüye 1852'de eklenmiş. Ülkenin ekonomisinde ve yaşamında önemli bir yere sahip olan köprü, ilerlemenin, ulusal üyanışın ve doğuyla batı arasındaki bağın simgesi olmuş.

Yer: Honfleur, Fransa / Yapılış Tarihi: 1988 - 1995
Yapıldığında, 856 m olan iki ayağı arasındaki açıklık bakımından dünyanın en uzun gergi askılı köprüsüydü (bu rekor, artık 1000 m'yle Japonya'daki Tataro Köprüsü'nde). Toplam uzunluğu 2143,21 m. Yapımında yaklaşık 70.000 m³ beton, 19.000 ton çelik kullanılmış. Kablolarının sayısıysa 184. Çelik direkler köprüünün yükünü zemine iletirken, çelik kablolar bu direklerle yol arasında gerdirilmiş.

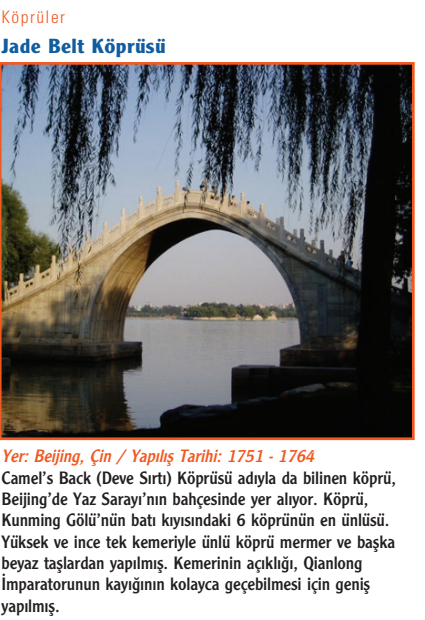
Yer: ABD - Kanada / Yapılış Tarihi: 1940 - 1941
Amerikan Niagara Şelaleleri'nin 305 m kuzeyindeki çelikten yapıma kemer köprü, Niagara Nehri üzerinden geçerek ABD'de New York ve Kanada'da Ontario'yu birbirine bağlıyor. Burası, Niagara Boğazı'nın 60 m derinlik, 305 m genişlikte olduğu bir yer. Köprüünün ayakları, kenarlardaki kayahkların üzerine oturtulmuş. 2 şerit taşıt yolu ve şelalelere bakan tarafında 3 m'lik geniş bir yaya yolu var.

Yer: Astoria - Megler, ABD / Yapılış Tarihi: 1962 - 1966
Columbia Nehri üzerinde bulunan ve Oregon'daki Astoria'ya Washington'daki Megler kentlerini birbirine bağlayan dünyanın en uzun köprülerinden biri. Köprü, kötü hava koşullarından etkilenen ve yarım saat sürebilen feribot seferlerinin yerini almak üzere yapılmış. 6 km uzunluğunda ve saatte 240 km hızla esen rüzgâra ve saatte 14 km hızla akan nehir sularına karşı koyabilecek sağlamlıktı.

Yer: Güney Louisiana, ABD / Yapılış Tarihi: 1956, 1969
Yaklaşık 38 km'lik uzunluğuyla dünyanın en uzun köprüsü olan yapı, birbirine paralel iki ayrı köprü şeklinde tasarlanmıştır. Bir tarafı 2243, diğer tarafıysa 1500 giriş köprüünün birbirine bağlanmasıyla oluşturulmuş. Köprüleri, 9000'den fazla beton temel kazığı destekliyor. Bir 1956'da, ikincisi 1969'da açılmış. Köprü, 29 Ağustos 2005'te, Katrina Kasırgası'ndan zarar gördüğü için geçici olarak trafiğe kapalı.

Yer: Beijing, Çin / Yapılış Tarihi: 1751 - 1764
Camel's Back (Deve Sırtı) Köprüsü adıyla da bilinen köprü, Beijing'de Yaz Sarayı'nın bahçesinde yer alıyor. Köprü, Kunming Gölü'nün batı kıyısındaki 6 köprüünün en ünlüsü. Yüksek ve ince tek kemeriyle ünlü köprü mermer ve başka beyaz taşlardan yapılmış. Kemerinin açıklığı, Qianlong imparatorunun kaygının kolayca geçebilmesi için geniş yapılmış.